

РЕКОМЕНДАЦІЇ
XIII Всеукраїнської
науково-практичної конференції
«ЗАКОНОДВСТВО УКРАЇНИ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»
Київського університету права
Національної академії наук України
29 березня 2012 р., м. Київ, вул. Доброхотова, 7 а

За результатами наукової дискусії учасники XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції “Законодавство України: проблеми та перспективи розвитку” відзначають, що з огляду на особливості сучасного трансформаційного етапу розвитку суспільства та держави серед *ключових напрямків наукового юридичного дослідження проблем стану та шляхів вдосконалення системи законодавства України можливо виокремити наступні:*

- вивчення питань методології правоутворення та законотворчості в умовах розбудови інститутів демократії та вдосконалення механізму держави на підставі європейських стандартів та цінностей;
- заслуговують на увагу питання аналізу особливостей розвитку законодавчої бази в умовах посилення ролі політичного фактору розвитку інститутів суспільства та держави;
- необхідність дослідження та встановлення особливостей взаємовпливу національного та міжнародного права як двох систем правового регулювання суспільних відносин;
- доцільно поглибити та розширити наукові дослідження проблем розвитку законодавства, а для цього слід сконцентрувати увагу на характеристиці правоутворення як об’єкту праворозуміння, на аналізі властивостей права, на визначенні сутності способів правового регулювання;
- в Україні в останні роки практично відсутнє науково-теоретичне забезпечення законодавчого процесу. У контексті викладеного вбачається доцільним посилити вплив юридичної науки на правотворчу практику, зокрема, окрім обміну думками на семінарах і конференціях, пропонується запровадити проведення «круглих столів» за вузькопредметною тематикою, залучаючи відповідних фахівців;
- вжити заходів щодо апробації та впровадження наукових ідей та концепцій щодо шляхів розвитку законодавства України в освітній, науковій та практичній юридичній діяльності.

Учасники науково-практичної конференції звертають увагу на вирішення наступних наукових і практичних проблем **в контексті подальшого вдосконалення системи законодавства України**, зокрема:

- у подальших наукових дослідженнях слід враховувати те, що на сьогодні функціонування правової системи та її інституційної основи залежить від специфіки розвитку суспільства та держави, і знаходиться у прямо пропорційній залежності від рівня наукового забезпечення процесів правотворення та державотворення, які перебувають під впливом національних та міжнародних факторів розвитку, в тому числі і під впливом глобалізації. Це в свою чергу потребує аналізу тих факторів розвитку міжнародних та національних засад, які є основою розбудови державності та національної правової системи, визначають її функціональне призначення;
- розвиваючи правову систему України доцільно на законодавчому рівні закріпити систему нормативно-правових актів шляхом прийняття Законів України «Про нормативно-правові акти» та «Про закони та законодавчу діяльність в Україні, визначивши ієрархічну будову системи національного законодавства;
- потребує наукового переосмислення розуміння понять, сутності та змісту джерел (форм) права, що надасть змогу встановити особливості сучасного процесу походження права та засобів його формально виразу, в тому числі і у формі законодавчого акту;
- враховуючи неоднозначність правового статусу судового прецеденту в Україні слід посилити наукову роботу щодо його дослідження, на підставі якої надати чітку відповідь щодо його місця у правовій системі України та щодо його регулюючої ролі в процесі правового регулювання.

За обговорення найбільш актуальних проблем сучасного законодавства, що регулює сферу приватного життя, учасники конференції дійшли спільного розуміння, що його подальший розвиток та вдосконалення значною мірою залежить від якості та рівня теоретико-методологічних основ законотворення, зокрема:

- доцільно концептуалізувати наукові розробки питань подальшої оптимізації як системи приватного права в цілому, так і окремих галузей та правових інститутів, виробити систему науково обґрунтованих програм щодо модернізації подальшої законодавчої діяльності;
- серед галузевих проблем актуальною є проблема гармонізації національного та міжнародного договірної права, більш детального регулювання окремих видів договорів, викликаних сучасними потребами товарно-грошового обігу, зокрема, не поійменованих договорів;

- розбудова України, яку демократичної правової держави, потребує ретельного аналізу законодавства як важливої умови забезпечення прав і свобод людини. Особливо це стосується найбільш вразливої категорії нашого населення – дітей. Одним із важливих завдань подолання дитячої бездоглядності та дитячої безпритульності (сьогодні на обліку служб у справах неповнолітніх перебуває 150 тис. бездоглядних та безпритульних дітей) є розробка за участю науковців Державної цільової програми захисту дітей, ефективне впровадження існуючих та пошук нових форм виховання дітей у родинному колі;
- визначена необхідність прийняття Верховною Радою України Трудового кодексу України, розробленого у відповідності до засад правової держави та громадянського суспільства;
- важливим завданням у зв'язку з реалізацією чисельних інноваційних програм, спрямованих на впровадження результатів творчої діяльності, є розробка проекту законів України про внесення змін і доповнень до законодавства у сфері права інтелектуальної власності.

У процесі нормотворення кримінального законодавства України необхідно враховувати казуальні особливості певних складів злочинів. Безпосередній або віддалений ступінь сприяння суспільно небезпечного діяння виникненню суспільно небезпечних наслідків має відображатися адекватними словами (словосполученнями, зворотами).

- Наявність у судді імунітету ні в якому разі не декриміналізує його злочинне діяння. Вчинений злочин продовжує залишатися таким, а кримінально-правовий імунітет суддів характеризується наявністю особливостей кримінального переслідування. З метою уникнення випадків необґрунтованого порушення кримінальної справи щодо судді за постановлення завідомо неправосудного рішення (стаття 375 КК України) пропонуємо питання про її порушення вирішувати лише після скасування судових рішень у встановленому законом порядку.
- Незважаючи на багато позитивних та новаторських ідей проекту КПК України, деякі його норми, що регламентують правове становище учасників кримінального провадження, все ж потребують ґрунтовного доопрацювання з метою належного захисту прав осіб, які залучатимуться до судочинства. Варто зазначити, що багато недоліків проекту КПК України члени робочої групи по його доопрацюванню при Комітеті Верховної Ради України із забезпечення правоохоронної діяльності намагалися усунути. Суб'єктами законодавчої ініціативи було подано 3998 зауважень. Завдяки деяким із яких, проект КПК України у частині регулювання правового статусу учасників процесу вдалося б істотно покращити. Однак, питання про те, чи будуть вони враховані, на сьогодні залишається відкритим.

Обговоривши актуальні проблеми та перспективи розвитку господарського права та процесу України, учасники конференції звертають увагу на наступне:

- одним з головних завдань, що ставив перед собою законодавець в ході вдосконалення правового інструментарію по вирішенню питань заборгованості, було забезпечення балансу інтересів кредитора і боржника. Сучасне законодавство про неспроможність є ключовим елементом економічної стратегії. Реформування в Україні цього сектора економіки межами інституту неспроможності є цілком своєчасною, з огляду на посилення процесу адаптації українського законодавства до законодавства ЄС та посиленням зовнішньоекономічних зв'язків. Однак, тільки в процесі практичного застосування учасниками відносин свої прав, стане можливим оцінити плюси на мінуси виводоміненого законодавства;
- на сьогодні в Господарському та Господарському процесуальному кодексі норми щодо застосування аналогії права та закону відсутні, що є підставою для серйозних дискусій з приводу цього питання у юридичній літературі та висловленні науковцями протилежних точок зору. Більш доцільним є належне закріплення цих законодавчих положень щодо застосування аналогії закону та аналогії права у господарському судочинстві. Останнє в майбутньому буде слугувати належною законодавчою базою для вибору суддями правильної моделі поведінки в зазначених ситуаціях, що сприятиме підвищенню рівня законності в такій важливій царині діяльності держави як здійснення правосуддя, зокрема в господарських справах;
- значну увагу слід приділяти чітко сформульованим завданням арбітражного управління, що ставляться перед розпорядником майна. Якість їх виконання безпосередньо впливає на досягнення єдиної мети законодавства, що регулює відносини неспроможності загалом та арбітражного управління зокрема, тобто відновлення платоспроможності боржника та повернення його на ринок як конкурентоспроможного підприємства. Законодавча реформа у даній сфері позитивно вплине на подолання проблеми неспроможності та на загальний розвиток арбітражного управління в Україні;
- поза увагою законодавця залишилися важливі моменти забезпечення та реалізації прав кредиторів на одержання інформації про реорганізацію товариства-боржника, наслідки неповідомлення або несвоєчасного повідомлення товариством, що реорганізується, своїх кредиторів, а також наслідки пропуску кредиторами строку для заявлення їх вимог до товариства, що реорганізується. Також у діючому законодавстві недостатньо приділено уваги забезпеченню прав учасників товариств з обмеженою чи додатковою відповідальністю, повних та командитних товариств у процедурі, що розглядається. З огляду на таке, вважаємо, що форми захисту прав і законних інтересів

кредиторів та учасників при припиненні господарських товариств шляхом реорганізації потребують подальшого наукового дослідження, а діючі правові акти, що їх закріплюють, удосконалення.

ХІІІ Всеукраїнська науково-практична конференція “Законодавство України: проблеми та перспективи розвитку” пройшла на високому організаційному та науковому рівні. Результатом проведеної конференції є конструктивні пропозиції щодо вдосконалення процесів законотворчості, законодавчого регулювання та оптимізації системи законодавства України в цілому. У зв’язку з актуальністю піднятих питань запропонувати до друку збірку матеріалів тез та доповідей конференції.

*Схвалено учасниками ХІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Законодавство України: проблеми та перспективи розвитку”
29 березня 2012 року
Оргкомітет конференції*